

Independent
Project
Accountability
Mechanism

Prvi izveštaj o Rešavanju problema

Projekat javno-privatnog partnerstva u oblasti upravljanja otpadom u Beogradu

EBRD Broj projekta 46758

Predmet 2021/01 (Zahtev #2)

April 2024.

Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti (IPAM) je mehanizam odgovornosti Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD). IPAM nezavisno razmatra pitanja koja su pokrenuli pojedinci ili organizacije u vezi sa projektima koje finansira Banka za koje se veruje da su izazvali ili će verovatno izazvati štetu. Svrha mehanizma je da olakša rešavanje socijalnih pitanja, pitanja vezanih za zaštitu životne sredine i objavljivanje podataka u javnosti među zainteresovanim stranama u projektu; da utvrdi da li je Banka poštovala svoju Politiku zaštite životne sredine i socijalnu politiku i odredbe Politike pristupa informacijama koje su specifične za projekat; i, gde je moguće, da se pozabavi eventualnim neusaglašenostima sa ovim politikama, istovremeno sprečavajući buduće nepoštovanje od strane Banke. Za više informacija o IPAM-u, kontaktirajte nas ili posetite www.ebrd.com/project-finance/ipam.html

Podaci za kontakt The Independent Project Accountability Mechanism European Bank for Reconstruction and Development Five Bank Street London E14 4BG Telefon: +44 (0)20 7338 6000 Email: ipam@ebrd.com	Kako podneti žalbu u okviru IPAM-u Pitanja vezana za učinak u oblasti životne sredine i socijalnih pitanja u projektima EBRD-a mogu se uputiti elektronskom poštom ili u pisanom obliku putem <i>online</i> formulara na: https://www.ebrd.com/project-finance/ipam.html
--	---

Sadržaj

SPISAK SKRAĆENICA.....	4
KRATAK PREGLED.....	5
1. OSNOVNI PODACI	6
1.1. Zahtev	6
1.2. Projekat	6
2. INICIJATIVA ZA REŠAVANJE PROBLEMA	7
3. PRAĆENJE REŠAVANJA PROBLEMA.....	8
3.1. Aktivnosti praćenja	8
3.2. Status realizacije Sporazuma.....	9
4. ZAKLJUČAK.....	11

Osim ako nije drugačije naznačeno, izrazi korišćeni u ovom izveštaju pisani velikim početnim slovom imaju značenje navedeno u Politici projektne odgovornosti iz 2019. godine.

SPISAK SKRAĆENICA

Abbreviation	Long Form
Odbor	Odbor direktora Evropske banke za obnovu i razvoj
Predmet	Razmatranje Zahteva u okviru Politike projektne odgovornosti nakon registrovanja Zahteva
CAO	Direktor za odgovornost EBRD-a i rukovodilac IPAM-a
Registar predmeta	Registar Predmeta izrađenih u skladu sa Odeljkom III, stavom 3.1 Politike projektne odgovornosti, koji se nalazi na veb stranici IPAM-a
OCD	Organizacija civilnog društva
EBRD (ili Banka)	Evropska banka za obnovu i razvoj
ESP	Politika EBRD-a za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja u vreme odobrenja projekta
IPAM	Nezavisni projektni mehanizam odgovornosti EBRD-a uspostavljen u skladu sa Politikom projektne odgovornosti iz 2019. godine
Rukovodilac IPAM-a	Direktor EBRD-a odgovoran za rad IPAM-a, impementaciju Politike projektne odgovornosti i donošenje odluka koje su u nadležnosti IPAM-a u skladu sa navedenom Politikom
PAP	Politika projektne odgovornosti iz 2019. godine
Strane	Pojedinci, subjekti i/ili organizacije sa direktnim interesom u Predmetu. Strane mogu uključivati (ali nisu ograničene na): Podnosiocze zahteva; njihove Predstavnike, ako ih ima; relevantno odeljenje, tim ili jedinicu Banke; Klijenta; i druge finansijere Projekta ili druge subjekte odgovorne za sprovođenje Projekta.
Rešavanje problema	Funkcija IPAM-a koja podržava dobrovoljno angažovanje u rešavanju sporova između Podnosilaca zahteva i Klijenata radi rešavanja pitanja zaštite životne sredine, socijalnih i pitanja objavljivanja informacija koja su pokrenuta u Zahtevu, bez pripisivanja krivice bilo kojoj Strani.
PSD	Rezime projekta
Predsednik	Predsednik EBRD-a
Zahtev	Dokument koji je Podnosilac zahteva ili njegov predstavnik podneo IPAM-u u okviru ove Politike

KRATAK PREGLED

[Nezavisni mehanizam za projektnu odgovornost](#) (IPAM) primio je 24. novembra 2020. godine [Zahtev](#) od pet domaćinstava koja pripadaju romskoj zajednici sakupljača sekundarnih sirovina (Podnosioci zahteva) koje zastupa Inicijativa za ekonomska i socijalna prava - A11 i savetuje CEE Bankwatch, u kome navode da je [Projekat JPP u oblasti upravljanja otpadom u Beogradu \(46758\)](#) (Projekat) izazvao fizičko i ekonomsko raseljavanje jer su morali da se rasele sa deponije Vinča u Srbiji gde su prethodno živeli i radili. Podnosioci zahteva su zahtevali anonimnost kao meru predostrožnosti zbog zabrinutosti zbog potencijalnog zastrašivanja, pritiska i odmazde. Takođe su izrazili interesovanje za Rešavanje problema.

IPAM je registrovao Zahtev 14. januara 2021. godine kao [Predmet broj 2021/01](#), čime je pokrenuta faza [Procene](#) koja je sprovedena do aprila 2021. godine. Tokom faze Procene, dodatnih 12 pogođenih porodica koje su raseljene sa deponije u Vinči pridružilo se IPAM Predmetu, što čini ukupno 17 domaćinstava. IPAM je utvrdio da Predmet ispunjava uslove za Rešavanje problema jer su sve Strane izrazile spremnost da se uključe u Inicijativu rešavanja problema uz pomoć IPAM-a.

Od maja 2021. do jula 2023. godine IPAM je, uz pomoć srpskog eksperta za rešavanja sporova, pomogao u sprovođenju [postupka medijacije](#) između Podnosilaca zahteva, njihovih Predstavnika (Inicijative A11), Savetnika (CEE Bankwatch), Beo Čiste Energije d.o.o Beograd (Klijent EBRD-a), Grada Beograda, Opštine Vladimirci i Grada Šapca.

Sporazumi o rešavanju problema potpisani su 4. i 5. jula 2023. godine kada su se sve Strane sastale u Beogradu i Vladimircima. To je bila važna prekretnica za 17 raseljenih porodica. Sve pogođene porodice dobile su mere kratkoročne podrške i dugoročno održivo rešenje stambenog pitanja. Svim Podnosiocima zahteva obezbeđeno je održivo socijalno stanovanje i ponuđen im je pristup subvencionisanim troškovima komunalnih usluga. Podnosioci zahteva koji žive u Beogradu dobili su podršku u vidu pokrivanja troškova komunalnih usluga, a postupci izvršenja protiv njih su ukinuti, što im je omogućilo da prihvate formalno zaposlenje. Podnosioci zahteva imaju pristup socijalnoj pomoći i zdravstvenim uslugama u skladu sa njihovim pravima, a biće im ponuđena mogućnost pohađanja obuka i zapošljavanja. Svaka porodica dobila je nameštaj i kućne aparate, a samozaposlenim Podnosiocima zahteva su ponuđeni alati i oprema. Nakon potpisivanja Sporazuma, Predmet 2021/01 je prešao u fazu Praćenja Rešavanja problema u cilju praćenja implementacije Sporazuma koje su Strane postigle u skladu sa dogovorenim Planom praćenja.

Tokom prvog perioda praćenja (od jula do decembra 2023. godine), IPAM je, u saradnji sa zvaničnicima Grada Šapca, Klijentom, Predstavnicima i Savetnicima Podnosilaca zahteva, pratio sprovođenje dogovorenih aktivnosti i radio na razumevanju izazova rešenih u cilju realizacije Sporazuma. Pored toga, IPAM je sproveo sopstvenu prvu posetu praćenja aktivnosti u Beogradu, Srbija u decembru 2023. godine. Strane su se, u okviru potpisanih Sporazuma, obavezale na sprovođenje 15 aktivnosti pre decembra 2023. godine. Međutim, samo tri aktivnosti su završene, a 12 aktivnosti još uvek nije sprovedeno. Izborni proces u Srbiji je bio glavni izazov za realizaciju Sporazuma, jer u procesu nisu prisutni predstavnici Grada Beograda i Vladimira. Kako bi osigurali da Podnosioci zahteva ne budu pogođeni ovakvom situacijom, IPAM će angažovati lokalnog monitora za potrebe nadgledanja napretka nekih aktivnosti.

IPAM nastavlja da prati sprovođenje Sporazuma Rešavanja problema dok sve aktivnosti na koje su se Strane obavezale ne budu delotvorno sprovedene. Drugi Izveštaj o praćenju Rešavanja problema obuhvataće period od januara do juna 2024. godine i biće objavljen u julu 2024. godine. Ovaj izveštaj je prosleđen Stranama kako bi dostavili svoje komentare pre njegovog objavljivanja i dostavljen je za potrebe informisanja Odboru direktora EBRD-a i predsedniku EBRD-a, a Strane su obaveštene o njegovom objavljivanju u virtuelnom dosijeu [Predmeta 2021/01](#) na engleskom i srpskom jeziku.

1. OSNOVNI PODACI

1.1. ZAHTEV

Sakupljač sekundarnih sirovina na deponiji Vinča pre remedijacije.
Izvor: Beo Čista Energija

Pet romskih porodica sakupljača sekundarnih sirovina koje zastupa A11 – Inicijativa za ekonomska i socijalna prava (srpska OCD), uz savetovanje CEE Bankwatch (međunarodna mreža OCD) podnelo je Zahtev IPAM-u 24. novembra 2020. godine. Podnosioci zahteva tvrdili su da je [Projekat JPP za upravljanje otpadom u Beogradu](#) (46758) uzrokovao njihovo fizičko i ekonomsko raseljavanje, jer su morali da se presele sa deponije Vinča gde su živeli i radili. Tokom faze Procene, dodatnih 12 pogođenih

porodica koje su raseljene iz Vinče pridružilo se IPAM Predmetu, što ukupno čini 17 porodica. Podnosioci zahteva su naveli da nisu dobili privremeni smeštaj ili je za neke od njih dobijeni smeštaj bio neadekvatan i nisu mogli da pokrivaju troškove komunalnih usluga. Pored toga, Podnosioci zahteva navode gubitak lične imovine tokom procesa raseljavanja, kao i da proces raseljavanja nije bio u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Srbije i Politikom zaštite životne sredine i socijalnom politikom EBRD-a. Podnosioci zahteva su zahtevali anonimnost kao meru predostrožnosti zbog zabrinutosti zbog potencijalnog zastrašivanja, pritiska i odmazde i izrazili su interesovanje za Rešavanje problema.

1.2. PROJEKAT

[Projekat JPP za upravljanje otpadom u Beogradu](#) (46758) podrazumeva finansiranje dugom u iznosu od 70 miliona evra za konzorcijum Beo Čista Energija d.o.o Beograd koji je zadužen za izgradnju nove sanitarne deponije, izgradnju postrojenja za spaljivanje komunalnog otpada za proizvodnju energije i grejanja za stanovnike Beograda. Projektom je takođe predviđena i izgradnja postrojenja za deponijski gas za proizvodnju energije, sistema za sakupljanje procednih voda i postrojenja za preradu procednih voda, kao i izgradnja i rušenje postrojenja za preradu otpada. Projekat takođe dobija i podršku Međunarodne finansijske korporacije (IFC) u iznosu do 70 miliona evra.

Deponija Vinča nakon remedijacije. Izvor: Beo Čista Energija

Postojeća deponija u Vinči bila je jedna od najvećih nesanitarnih deponija u Evropi koja radi od 1977. godine, prostire se na 45ha i dostiže visinu od 80m. Kroz projekat se deponija stabilizuje, sanira i pokriva, čime se sprečava zagađenje deponijskim gasom i stvaranje procednih voda, kao i zagađivanje okolnog zemljišta.

U okviru Projekta javno-privatnog partnerstva, Grad Beograd je odgovoran za otkup zemljišta i raseljavanje. S tim u vezi, Grad Beograd je 2018. godine pripremio Akcioni plan raseljavanja u skladu sa Uslovom za realizaciju 5 EBRD-a. Porodice koje su živele na deponiji u improvizovanim kućama morale su da budu raseljene u Beograd, Šabac i Vladimircu tokom perioda od decembra 2018. do januara 2019. godine. S obzirom da se očekivalo da sakupljači sekundarnih sirovina izgube prihode, mere za obnavljanje prihoda su predviđene Akcionim planom raseljavanja. Odbor direktora EBRD-a je odobrio finansiranje 18. septembra 2019. godine, kao projekat Kategorije A u okviru Politike zaštite životne sredine i socijalne politike EBRD-a iz 2014. godine. Zajam se trenutno otplaćuje.

2. INICIJATIVA ZA REŠAVANJE PROBLEMA

Funkcija Rešavanja problema IPAM-a podržava dijalog između Podnosilaca zahteva i Klijenata za rešavanje pitanja koji se odnose na zaštitu životne sredine, socijalnih pitanja i pitanja vezanih za javno obelodanjivanje koja predstavljaju osnov Zahteva, bez pripisivanja krivice. IPAM se angažuje sa Projektom pogođenim ljudima, Klijentima i drugim zainteresovanim stranama kao neutralna treća strana, kako bi pomogao u pronalaženju prihvatljivih rešenja za sve strane kroz fleksibilne pristupe rešavanju problema zasnovanih na konsenzusu.

IPAM je, uz pomoć srpskog eksperta za rešavanje sprovedo proces medijacije između Strana, njihovih Predstavnika (Inicijativa A11), Savetnika (CEE Bankwatch), Beo Čiste Energije d.o.o Beograd (Klijenta EBRD-a), Grada Beograda, Opštine Vladimirci i Grada Šapca u periodu od maja 2021. do jula 2023. godine.

Sporazumi o rešavanju problema potpisani su 4. i 5. jula 2023. godine kada su se sve Strane sastale u Beogradu i Vladimircima. To je bila važna prekretnica za 17 raseljenih porodica. Sve pogođene porodice dobile su mere kratkoročne podrške i dugoročno održivo rešenje stambenog pitanja. Svim Podnosiocima zahteva obezbeđeno je održivo socijalno stanovanje i ponuđen im je pristup subvencionisanim troškovima komunalnih usluga. Podnosioci zahteva koji žive u Beogradu dobili su podršku u vidu pokrivanja troškova komunalnih usluga, a postupci izvršenja protiv njih su ukinuti, što im je omogućilo da prihvate formalno zaposlenje. Podnosioci zahteva imaju pristup socijalnoj pomoći i zdravstvenim uslugama u skladu sa njihovim pravima, a biće im ponuđena mogućnost pohađanja obuka i zapošljavanja. Svaka porodica dobila je nameštaj i kućne aparate, a samozaposlenim Podnosiocima zahteva su ponuđeni alati i oprema.

Glavni problemi izneti u Zahtevu su rešeni pre jula 2023. godine (vidi [Rezime Rešavanja problema za Predmet 2021/01](#), međutim, neke aktivnosti nisu bile sprovedene do data i sporazum je uključivao nekoliko aktivnosti čija se realizacija očekuje nakon potpisivanja, a naročito aktivnosti koje se tiču uspostavljanja prihoda. Strane su se složile da IPAM prati realizaciju ovih aktivnosti.

Nakon potpisivanja Sporazuma, Predmet 2021/01 je prešao u fazu Praćenja Rešavanja problema u cilju praćenja realizacije Sporazuma postignutih između Strana u skladu sa dogovorenim Planom praćenja.

3. PRAĆENJE REŠAVANJA PROBLEMA

U skladu sa paragrafom 2.5 a) Politike projektne odgovornosti, IPAM će pratiti realizaciju svih sporazuma koje Strane postignu kroz Rešavanje problema i utvrdiće završetak sprovođenja sporazuma nakon ispunjenja sledećih kriterijuma:

- i. Obaveze koje su Strane preuzele u navedenim sporazumima se efikasno sprovode; i
- ii. Rasporedi implementacije se sprovodi.

Što se tiče pristupa praćenju, Politika projektne odgovornosti precizira da će IPAM u svojim aktivnostima praćenja sprovoditi sledeće:

- i. Konsultovati se sa Podnosiocima zahteva, Klijentom, rukovodstvom Banke i drugim relevantnim zainteresovanim stranama;
- ii. Razmotriti projektну dokumentaciju, dokumentaciju koju dostavljaju Podnosioci zahteva (ili njihovi Predstavници, ukoliko postoje), Klijent i javno dostupne informacije;
- iii. Posetiće lokaciju Projekta, ako IPAM to smatra neophodnim; i
- iv. Angažovati konsultante za specifična tehnička pitanja, ako IPAM to smatra neophodnim.

IPAM će dva puta godišnje objavljivati Izveštaje o praćenju kako bi opisao tekuće aktivnosti praćenja i obezbedio ažurirane informacije o statusu realizacije svakog Sporazuma o Rešavanju problema, dok IPAM ne utvrdi da je postignuta potpuna realizacija.

3.1. AKTIVNOSTI PRAĆENJA

Ovaj dokument je prvi Izveštaj praćenja Predmeta 2021/01 koji obuhvata period od jula 2023. do decembra 2023. godine. Tokom ovog perioda praćenja, IPAM se angažovao sa Stranama na virtuelnim sastancima i putem elektronske pošte, dobijao podatke o napretku koji je postignut u realizaciji Sporazuma Rešavanja problema i pregledao dokumente koje su Strane prosledile.

Tim IPAM-a je 15. decembra 2023. godine obavio svoju prvu posetu praćenja u Beogradu, Srbija. Tokom misije, IPAM je održao dva odvojena bilateralna sastanka u Beogradu sa Inicijativom za socijalna i ekonomska prava A11 i CEE Bankwatch; i još jedan sastanak sa predstavnicima Beo Čiste Energije d.o.o. Opšti cilj ovih bilateralnih sastanaka bio je pregled napretka u aktivnostima koje još nisu sprovedene i utvrđivanje narednih koraka.

IPAM je obavešten o izazovima sa kojima se susreću Strane u realizaciji Sporazuma, uključujući lokalne i parlamentarne izbore koji su se održali u Srbiji krajem godine i činjenicu da većina zvaničnika koji su učestvovali u Inicijativi Rešavanja problema više nisu na svojim funkcijama.

Odsustvo kolega u Gradu Beogradu i Opštini Vladimirci odložilo je realizaciju nekoliko aktivnosti koje su u nadležnosti ove dve lokalne samouprave. Štaviše, nije definisan vremenski okvir za imenovanje novih službenika koji će preuzeti ove nadležnosti.

Da bi bili sigurni da će Podnosioci zahteva moći da računaju na pomoć u vezi sa nekim aktivnostima koje još nisu sprovedene, IPAM je predložio Klijentu i Podnosiocima zahteva angažovanje lokalnog monitora. Ova osoba bi periodično posećivala Podnosiocima zahteva i održavala kontinuirani odnos sa relevantnim vladinim odeljenjima kako bi pomogla u administrativnim pitanjima u vezi sa pristupom pomoći i mogućnostima obuke. Kada novi zvaničnici administracije preuzmu dužnost, IPAM bi obnovio svoju saradnju sa njima kako bi ubrzali ispunjavanje obaveza preuzetih u okviru Rešavanja problema.

3.2. STATUS RELIZACIJE SPORAZUMA

Tokom ovog perioda praćenja, **15 aktivnosti je trebalo da bude završeno do decembra 2023. godine.** Međutim, do tada su **završene samo tri aktivnosti.**

Beograd

Održivo stanovanje – Ugovori o socijalnom stanovanju su zahtevali izmene i Grad Beograd se obavezao da će to biti završeno. IPAM treba da pošalje zvaničan dopis relevantnom odeljenju kako bi se ubrzao ovaj proces kada nova administracija bude uspostavljena.

Pristup komunalnim uslugama – dvama domaćinstvima nisu otpisani dugovi za komunalne usluge nakon plaćanja. Tokom januara i februara 2024. godine biće izvršena revizija situacije i angažovanje sa relevantnim pružaocem usluga radi otpisa svih netačnih dugovanja.

Nekoliko meseci jedna porodica iz Beograda nije imala struju zbog dugova. U oktobru 2023. godine domaćinstvo je ponovo priključeno na struju nakon što je dug pokriven. IPAM je zatvorio ovu aktivnost.

Nameštaj i oprema za domaćinstvo – Jedan Podnosilac zahteva nije mogao da primi isporuku. IPAM će kontaktirati Klijenta i pobrinuti se da Podnosilac zahteva bude prisutan na adresi kako bi dobio isporuku.

Pristup socijalnim uslugama – Grad Beograd (Centar za socijalni rad) obavezao se da posećuje Podnosioc zahteva jednom mesečno radi provere stanja računa za komunalne usluge i rešavanja socijalnih pitanja u skladu sa njihovom nadležnošću. IPAM nema informaciju da li je sprovedena poseta Grada Beograda. Da bi pružio ovu vrstu pomoći, IPAM se ponudio da angažuje lokalnog monitora koji će sprovoditi mesečne posete kućama Podnosilaca zahteva tokom 2024. godine.

Većina Podnosilaca zahteva koji ispunjavaju uslove mogu da pristupe socijalnoj pomoći; međutim, digitalizacija socijalnih usluga stvorila je prepreke za dve porodice Podnosilaca zahteva koje nisu u mogućnosti da pristupe beneficijama. Ova aktivnosti zahteva pojašnjenje i podršku Podnosiocima zahteva kako bi mogli ponovo da dobiju pristup u skladu sa svojim pravima. IPAM će nastaviti da prati ovu aktivnost do decembra 2024. godine.

Obrazovanje i ostvarivanje prihoda – Konsultanti projekta su Podnosiocima zahteva u nekoliko navrata predstavili informacije o pristupu obrazovanju za odrasle, ali čini se da oni nisu izrazili interesovanje za pohađanje obrazovanja. Lokalni monitor IPAM-a će se angažovati sa svakim Podnosiocem zahteva kako bi im predstavio mogućnosti obrazovanja i pružio podršku prilikom upisa za one koji izraze interesovanje. IPAM će nastaviti da prati ovu aktivnost do završetka.

Beo Čista Energija je pokrila troškove stručnog usavršavanja u oblastima za koje su Podnosioci zahteva bili zainteresovani. Jedan Podnosilac zahteva iz Beograda izrazio je interesovanje za pohađanje obuke iz krečenja. Do februara 2024. godine IPAM se obavezao da će pratiti ovu stavku kako bi razjasnio kada će obuka biti dostupna; na koji način će Podnosilac zahteva dobijati informacije i direktno će komunicirati sa Podnosiocem zahteva kako bi se uverili da znaju kako da prisustvuju obuci. IPAM će nastaviti da prati ovu aktivnost do završetka.

U periodu od šest meseci nakon potpisivanja Sporazuma, Grad Beograd i Beo Čista Energija obavezali su se da će Podnosiocima zahteva ponuditi posao i alternativne mogućnosti za ostvarivanje prihoda u skladu sa njihovim stepenom obrazovanja i veštinama.

Beo Čista Energija je od jula 2021. godine ponudila Podnosiocima zahteva da na deponiji rade kao pomoćnici i pomagači kontrolorima otpada. Jedan Podnosilac zahteva iz Beograda se tada zaposlio

kao čistač kamiona, a zatim je prešao u reciklažno postrojenje. Poziv za posao koji je uputila Beo Čista Energija je i dalje aktivan i postavljen je na javnim mestima na deponiji.

Tokom ovog perioda nije bilo konkretnih ponuda za posao. IPAM će stupiti u kontakt sa Gradom Beogradom u najkraćem mogućem roku, kao i sa Podnosiocima zahteva kako bi bili sigurni da su oni svesni dostupnih mogućnosti za zapošljavanje. IPAM će nastaviti da prati ovu aktivnost do njenog završetka.

Vladimirci

Održivo stanovanje – pet porodica raseljenih u Vladimirce preselilo se u novi stambeni prostor u maju 2023. godine. Kuće su opremljene osnovnim nameštajem i kućnim aparatima i alatima potrebnim za samozapošljavanje. Spoljni tremovi su izgrađeni na četiri od pet kuća kako bi se omogućilo dovoljno životnog prostora. Međutim, tremovi nisu zatvoreni, iako je to bila jedna od dogovorenih radnji. Potrebno je da IPAM i drugi akteri prate ovu aktivnost sve do završetka.

Pristup komunalnim uslugama – Od Podnosilaca zahteva se očekuje da plaćaju troškove komunalnih usluga nakon što budu izdati računi na njihovo ime. Kada Podnosioci zahteva počnu da dobijaju račune, lokalni monitor IPAM-a će se uveriti da su Podnosioci zahteva upoznati sa mogućnošću umanjenih troškova za komunalne usluge, uz uslov da račune plaćaju na vreme. IPAM nastavlja da prati ovu aktivnost do decembra 2024. godine.

Pristup socijalnim uslugama – Opština Vladimirci (Centar za socijalni rad) obavezala se da će jednom mesečno posećivati Podnosioce zahteva radi provere stanja računa za komunalne usluge i rešavanja drugih socijalnih problema u skladu sa njihovim nadležnostima. IPAM nema podatke o tome da li je bilo ovakvih poseta. U cilju ispunjenja ove aktivnosti, IPAM je ponudio uključivanje lokalnog monitora koji bi na mesečnom nivou posećivao kuće Podnosilaca zahteva tokom 2024. godine.

Svi Podnosioci zahteva koji ispunjavaju uslove imaju pristup besplatnim obrocima, socijalnoj pomoći i hitnoj materijalnoj pomoći. Lokalni monitor IPAM-a će posećivati Podnosioce zahteva jednom mesečno kako bi se uverio da i dalje imaju pristup socijalnim uslugama ukoliko ispunjavaju uslove. IPAM nastavlja da prati ovu aktivnost do decembra 2024. godine.

Obrazovanje i ostvarivanje prihoda – Podnosiocima zahteva su konsultanti Projekta u više navrata predstavili informacije o pristupu obrazovanju odraslih, ali izgleda da nisu iskazali interesovanje. Lokalni monitor IPAM-a će ponoviti mogućnosti obrazovanja i pružiti podršku prilikom upisa za one koji izraze interesovanje. IPAM nastavlja da prati ovu aktivnost do njenog završetka.

Jedan Podnosilac zahteva iz Vladimira je izrazio interesovanje da pohađa obuku za rad na viljuškaru, a drugi za kurs za ulepšavanje. IPAM nastavlja da prati ovu stavku kako bi razjasnili kada će obuke biti dostupne; kako bi Podnosioci zahteva primali informacije i direktno će se obratiti Podnosiocima zahteva kako bi bili sigurni da znaju kako da prisustvuju obuci. IPAM nastavlja da prati ovu aktivnost do završetka.

Tokom šest meseci nakon potpisivanja sporazuma, Opština Vladimirci i Beo Čista Energija obavezali su se da će Podnosiocima zahteva ponuditi poslove i alternativne mogućnosti sticanja prihoda u skladu sa stepenom obrazovanja i veštinama. Opština Vladimirci ponudila je posao u lokalnoj fabrici obuće, ali Podnosioci zahteva nisu prihvatili ponude. Lokalni monitor IPAM-a će komunicirati sa Podnosiocima zahteva kako bi dobio više informacija o ovom pitanju. IPAM nastavlja da prati ovu aktivnost do završetka.

Šabac

IPAM je dobio izveštaj o napretku od Grada Šapca, koji je dosledno pokazivao posvećenost i kapacitet za sprovođenje dogovorenih aktivnosti. Pored toga, Podnosioci zahteva mogu jednostavno da ih kontaktiraju kada je potrebno. Strane su se saglasile da su za Podnosiocima zahteva sa prebivalištem u Šapcu sve aktivnosti završene do decembra 2023. godine.

Održivo stanovanje – Od decembra 2021. godine tri porodice su preseljene u socijalni smeštaj u Šapcu i dobile su osnovni nameštaj i kućne aparate i alate koji omogućavaju samozapošljavanje.

Pristup socijalnim uslugama – Svi Podnosioci zahteva mogu pristupiti besplatnim obrocima, socijalnoj pomoći i hitnoj materijalnoj pomoći. IPAM nastavlja da prati ovu aktivnost do decembra 2024. godine.

Pristup komunalnim uslugama – Tri porodice redovno plaćaju račune za komunalne usluge i oni koji ispunjavaju uslove imaju pristup subvencionisanim troškovima komunalnih usluga. IPAM nastavlja da prati ovu aktivnost do decembra 2024. godine.

Obrazovanje i ostvarivanje prihoda – Većina Podnosilaca zahteva radi, ili kao nadničari uz unapred dogovorenu dnevnu nadnicu, ili u lokalnim javnim komunalnim preduzećima što im omogućava redovne prihode. Onima koji imaju redovan posao pokrivaju se i putni troškovi. IPAM smatra ovu aktivnost završenom i zatvorenom.

Jedan Podnosilac zahteva je nedavno prestao da radi jer je trenutno u procesu dobijanja svedočanstava iz osnovne škole i tražio bi novi posao. Još jedan Podnosilac zahteva treba da pohađa stručnu obuku za rukovanje građevinskim mašinama u narednim mesecima. IPAM će direktno kontaktirati Podnosiocima zahteva kako bi pomogao u procesu upisa i nastaviće da prati ovu aktivnost do završetka. IPAM nastavlja saradnju sa zvaničnicima Grada Šapca do decembra 2024. godine.

4. ZAKLJUČAK

Tokom prvog perioda praćenja (od jula do decembra 2023. godine), IPAM se angažovao sa zvaničnicima grada Šapca, Klijentom, Predstavnicima i Savetnicima Podnosilaca zahteva, kako bi pratili dogovorene aktivnosti i razumeli izazove sa kojima se susreću u sprovođenju Sporazuma. Pored toga, IPAM je u decembru 2023. godine sproveo prvo posetu praćenja u Beogradu, Srbija. Prema potpisanim Sporazumima, Strane su se obavezale da će sprovesti 15 aktivnosti pre decembra 2023. godine. Međutim, samo tri aktivnosti su završene, a 12 je još na čekanju. Izborni proces u Srbiji bio je glavni izazov u primeni Sporazuma, jer je postupak ostao bez predstavnika Beograda i Vladimira. Kako bi se osiguralo da ova situacija ne utiče na Podnosiocima zahteva, IPAM će angažovati lokalnog monitora da nadgleda napredak nekih aktivnosti.

IPAM nastavlja da prati realizaciju Sporazuma za Rešavanje problema do ispunjenja svih obaveza koje su Strane preuzele. Drugi Izveštaj o praćenju Rešavanja problema pokrivaće period od januara do juna 2024. godine i očekuje se da će biti objavljen u julu 2024. godine. IPAM želi da se zahvali svim Stranama na veoma konstruktivnom angažovanju tokom bilateralnih sastanaka i na naporima uložnim u sprovođenju Sporazuma. Napominjemo da je ovaj izveštaj prosleđen Stranama radi dobijanja komentara pre njegovog objavljivanja. Izveštaj je dostavljen Odboru direktora EBRD-a i predsedniku EBRD-a, a Strane su obavestene o njegovom objavljivanju u virtuelnom dosijeu [Predmeta 2021/01](#) na engleskom i srpskom jeziku.